

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

Ter wille van de Vrede

De Veiligheidsraad heeft op 15 Juli ten aanzien van de strijd in Palestina met de vereiste tweederde meerderheid van stemmen een Amerikaanse resolutie aangenomen. Daarin wordt vastgesteld, dat de toestand aldaar een bedreiging van de vrede vormt, dat beide partijen binnen drie dagen het vuur moeten staken, en, indien dit niet gebeurt de Verenigde Naties gemachtigd zijn tegen de onwillige partij economische en militaire sancties toe te passen, en tenslotte dat de door te voeren wapenstilstand gehandhaafd moet blijven, totdat een vreedzame regeling getroffen is.

Wat er ook aan de orde komt, zij oordelen steeds vanuit dit belang. Elke stap die wordt gedaan, is vanuit die positie beoordeeld. Dat is ook het geval met betrekking tot Palestina.

Wie anders oordeelt, werkt met illusies. Hoe zou het anders te verklaren zijn, dat Amerika een aantal maanden geleden de Joden in Palestina in de steek schoot te laten en nu, na de „De facto“ erkenning van Israël, het initiatief neemt tot dit krachtige besluit, dat zich kennelijk richt tegen de Arabische staten, die onwillig waren om het wapenstilstands-bestand te handhaven? Hoe is het anders te verklaren, dat Engeland met zijn „socialistische regering“ zich militair met de Arabische vorsten verbond, wapenen en officieren leverde aan Transjordanie en de ontwikkeling van de komende joodse maatschappij belemmerde, terwijl het nu achter de Amerikaanse resolutie ging staan? De sleutel daarvoor, tevens de sleutel tot het begrijpen van hetgeen nu komen gaat, ligt in de beantwoording van deze vragen. En meer, daaruit zal tevens blijken, hoe het komt, dat de politiek van het westerse kapitalisme en van Rusland voerde tot het aannemen van dit besluit van de Veiligheidsraad.

Maar, wat lijkt, is daarom nog niet altijd waar. Integendeel, er is een groot verschil of men zegt: „het lijkt zo“, of „het is zo“. En ook aan de vrome wensen van redacteuren-buitenland hebben we maar heel weinig.

Er is verschil tussen wat lijkt en wat is. Het opmerkelijke was ook in 1945, dat het alles koek en ei leek, maar het niet was. Het moet in de politiek van de arbeidersklasse de bedoeling zijn zich niet met illusies blij te maken, maar door een juist inzicht de loop van de komende gebeurtenissen te begrijpen.

Dus menen wij het besluit van de Veiligheidsraad, in zijn totstandkoming zijn werkelijke betekenis, wat nadere beschouwen.

De Veiligheidsraad is niet het orgaan van vreedlievende volken, waarvoor het zich pleegt uit te geven. Het is niet in de eerste plaats ter wille van de vrede dat dit besluit is gevallen. Het besluit getuigt op zichzelf nog in het geheel niet van de eenstemmigheid der wereldpolitici.

De Veiligheidsraad is een samenkomst van diplomaten van de kapitalistische staten, die ook in dat orgaan pogen de imperialistische belangen van hun staat te dienen. Economische, politieke en militaire leiders en diplomatieke vertegenwoordigers, pogen elk op eigen terrein de belangen van hun heersende klasse te dienen. Wat er ook aan de orde komt, zij oordelen steeds vanuit dit belang. Elke stap die wordt gedaan, is vanuit die positie beoordeeld. Dat is ook het geval met betrekking tot Palestina.

Wie anders oordeelt, werkt met illusies. Hoe zou het anders te verklaren zijn, dat Amerika een aantal maanden geleden de Joden in Palestina in de steek schoot te laten en nu, na de „De facto“ erkenning van Israël, het initiatief neemt tot dit krachtige besluit, dat zich kennelijk richt tegen de Arabische staten, die onwillig waren om het wapenstilstands-bestand te handhaven? Hoe is het anders te verklaren, dat Engeland met zijn „socialistische regering“ zich militair met de Arabische vorsten verbond, wapenen en officieren leverde aan Transjordanie en de ontwikkeling van de komende joodse maatschappij belemmerde, terwijl het nu achter de Amerikaanse resolutie ging staan? De sleutel daarvoor, tevens de sleutel tot het begrijpen van hetgeen nu komen gaat, ligt in de beantwoording van deze vragen. En meer, daaruit zal tevens blijken, hoe het komt, dat de politiek van het westerse kapitalisme en van Rusland voerde tot het aannemen van dit besluit van de Veiligheidsraad.

Het tijdvak van de openlijke koloniale heerschappij is voorbij. Gedurende de laatste tientallen jaren zijn in het bijzonder in Klein- en Midden-Azië zogenaamd zelfstandige, voornamelijk Arabische staten ontstaan, waarin de oude feodale machthebbers, om hun staatsmacht te versterken, en mede onder invloed van het wereldkapitaal, moeten pogen tot industrialisatie van hun staat te komen en geschikte brokken van dit gebied bij hun staat in te lijven. Palestina is zulk een brok en zelfs in hun onderlinge tegenstellingen vinden deze vorsten elkaar van tijd tot tijd, als het er om gaat de opbouw van een joodse

staat of, erger nog, gemeenschap te voorkomen. Buiten het gehele gebied, in het Noorden Rusland en in het Zuiden en Westen in het bijzonder Amerika, staan de twee wereldrijken te dringen om zoveel mogelijk van dit gebied in hun invloedssfeer te betrekken.

De olie is ongetwijfeld een belang voor beide machtige groepen en oud reeds is de steeds op en neer golvende strijd tussen Rusland, Engeland, Frankrijk en Amerika om concessies. Maar ook andere belangen waren en worden steeds meer van betekenis. Als Rusland Klein- en Midden-Azië beheerst, heeft het de weg gevonden naar de Indische Oceaan en naar de Middellandse Zee. Engeland en Amerika hebben er alle belang bij, dat te voorkomen. De z.g.n. zelfstandige staten in dit gebied, staan aldus aan een voortdurende bedreiging bloot. Elke imperialistische macht probeert er zich zo stevig mogelijk te vestigen, maar min of meer weerhouden zij elkaar er van, het gebied rechtstreeks te beheersen.

Zo is dit gebied, ondanks zekere economische penetraties van beide kanten, toch nog te zien als een vacuum, een ledige ruimte tussen de op elkaar aandringende grote imperialistische landen.

De joodse nederzettingen in Palestina werden ongetwijfeld door Rusland als een goede voedingsbodem gezien voor het kweken van Rusland-sympathieën. Dat was temeer van betekenis, waar Turkije hecht in de Amerikaans-Engelse belangensfeer was betrokken en Irak Rusland steeds als een bedreiger van zijn staatsbelangen moest zien in verband met diens begeerte de oliegebieden in de Russische economische orde in te schakelen. Daardoor was Ruslands sympathie voor een joodse staat al vroeg uitgesproken.

Voor Amerika lag de zaak aanvankelijk anders. Zijn machtspositie daar, was nog maar van jonge datum en was economisch op Engeland veroverd. Zolang mogelijk liet het Engeland, dat de steun der Arabische vorsten zocht, de kastanjes uit het vuur halen. Bovendien, het Amerikaanse monopoliekapitaal bestrijdt overal de tendens naar staats-economie en uit de aard van de zaak zeker ook van de coöperatieve economische bedrijfsorganisaties, die joodse immigranten nastreefden. In dit verband was de afwachtingstactiek van Amerika niet slecht bekeken. De joden

SPARTACUS OP DE VESUVIUS

Vervolg van pag. 1

we vóór of tegen de geleide economie onder leiding van de staat.

Maar bezien we nu beide kwesties op zich zelf, dan kunnen we alle conclusies, dat over beide zaken al bij voorbaat was beslist. Stelt U eens het onmogelijke voor, n.l. dat de C.P.N. een klinkende overwinning zou hebben behaald. Dan nog is het bij de huidige internationale politieke situatie immers niet denkbaar, dat de Westerse imperialisten de Nederlandse staat, de Nederlandse economie, het Nederlandse grondgebied zonder meer zouden hebben prijs gegeven. Te dien aanzien kan slechts worden vastgesteld, dat de verkiezingen, die hier nu, eenmaal uit traditionele overwegingen moeten worden gehouden, passen in de strijd om de gezindheid van de massa. Niet omdat die massa moet beslissen, maar omdat het voor het westerse kapitaal van waarde is een gehoorzame, volgzame arbeidersklasse te beheersen.

Nemen we de tweede kwestie onder de loupe, dan eist de objectiviteit vast te stellen, dat het Amerikaanse monopoliekapitalisme de lijn voor de in West-Europa te volgen politiek heeft uitgestippeld. Er moet een einde komen aan het pogen, om hier een geleide economie te voeren, die gericht is op eigen herstel met een z.g. staatsocialistische strekking. Reeds had de K.V.P. de laatste jaren haar remmende invloed op dit pogen uitgeoefend. Maar reeds vóór de verkiezingen en in het bijzonder nadat het Marshall-plan vastere vormen begon aan te nemen, had ook de Partij van de Arbeid, bij monde van ministers en voorzitters, duidelijk uitgesproken, dat meer vrijheid aan het bedrijfsleven moest worden verleend. Ook deze partij had dus reeds gecapituleerd. Ook bij deze kwestie ging het er dus meer om, de gezindheid der „kiezers“ om te buigen in de richting van de eisen door Amerika gesteld.

Zo kan men deze verkiezingen slechts in hun ware betekenis begrijpen, wanneer men beseft, dat het niet ging om de vraag, welke politiek zal in Nederland worden gevoerd, maar om de vraag, is de Nederlandse bevolking met inbegrip van de arbeidersklasse, bereid plaats te nemen in het Amerikaanse imperialistische front.

De z.g. socialistische partijen hebben hun keus in die fronten gemaakt. De stalinistische partij wil de gezindheid van de massa ombuigen tot een ten aanzien van Rusland sympathieke. De sociaaldemocratie heeft plaats genomen in het Westerse front. Beide partijen zijn schadelijk voor het klassefront der arbeiders. Beiden bewijzen daarmee tevens, dat de strijd der arbeiders niet gevoerd moet worden om de parlementen. Daaruit wordt tevens verklaarbaar, hoe hun politieke strijd dit lage, vnzijg lage peil kan bereiken. Van die strijd kan geen verheffende invloed op de arbeidersklasse uitgaan. Hun aanhangers jubelen slechts bij het verlies dat de in het andere front staande z.g. socialistische partij lijdt.

Lit de in deze krant gepubliceerde nieuwe afrekening blijkt, dat het fonds, dank zij de belangrijke steun, die de kameraden van overal verlenen, stevig bijdraagt tot de versterking van de positie van ons weekblad. Wij waarderen die hulp buitengewoon, omdat daaruit blijkt, dat in het land begrepen wordt, dat een krant als Spartacus, gedragen moet worden door allen, die inzien, dat de vernieuwing van de arbeidersbeweging gepaard moet gaan aan een groei van het historisch-materiëel denken bij de arbeiders.

Wij hebben goede hoop, dat wanneer het zo doorgaat, onze financiële positie gaandeweg veilig wordt gesteld.

Maar eigenlijk is de moeilijke toestand van Spartacus daarmede nog in het geheel niet opgeheven. Natuurlijk, in het kapitalisme is de kwestie van de oortjes buitengewoon belangrijk, zodat zelfs aanhangers van de „arbeidswaardeleer“ zich daaraan niet kunnen onttrekken. Maar ook op andere terreinen zijn we nog buitengewoon zwak. We zijn, eerlijk gezegd, om in de woorden van een dichter te spreken, „nog maar een zwervende stem in de lucht“. En iedere dag gevoelen allen die met hart en ziel aan het werk van Spartacus deelnemen, hoeveel werk moet blijven liggen, omdat de „arbeidsdij“ nu eenmaal voor ieder beperkt is. Er blijft zo enorm veel ongedaan, wat zo nodig diende te gebeuren. Allereerst wordt de propaganda voor de krant en voor onze inzichten nog maar heel zwak gevoerd. Allen, die het met ons eens zijn, allen, die weten dat de klasse het alleen zelf kan doen, en dat zij deel van de klasse zijn, zouden toch eigenlijk op alle terreinen dus ook op dat van de propaganda moeten meewerken. Ook de redactie worstelt met grote moeilijkheden. Wat we doen, pogen we goed te doen. Maar we weten dat allerlei problemen, van de meest onderscheiden aard, praktisch onbehandeld blijven. Gebrek aan

De uitslag.

En nu de uitslag. Zij kon niet anders zijn in de gegeven verhoudingen dan zij werd. Nog mist de grote massa het beseft, dat zij buiten deze verkiezingen om, bouwen moet aan eigen klassemacht. Nog hebben zij bij miljoenen hun stem uitgebracht, in de illusie, dat het van wondergrote betekenis was. Het Westerse imperialisme heeft een overwinning bevochten op het terrein van de arbeidersgezindheid. De Russische invloed is teruggedrongen. De politiek van het westerse monopoliekapitalisme is versterkt.

De massa is meer bereid gemaakt tot de strijd der imperialisten. De staatsocialisten van Russische en Westerse huize hebben beiden verloren. De arbeidersklasse is verscheurd. Het monopoliekapitalisme heeft, onder het mom van de vrijheid, gewonnen.

Wat ons, ondertussen opviel is, dat ditmaal, anders dan voorheen, in het geheel niet bekend is gemaakt, hoeveel stemmen blanco en van onwaarde werden opgenomen. Mag dit als een aanwijzing worden gezien, dat dit aantal steeds stijgende is?

In ieder geval blijkt uit deze verkiezingen nog eens te meer, hoe nodig het is, te werken aan een totale vernieuwing van de arbeidersbeweging. Wij zijn er van overtuigd, dat de massa van de arbeiders dit zullen gaan inzien. Ja, we zijn er van overtuigd, dat dit opklaringsproces reeds gaande is. En verkiezingen als deze kunnen dat op de duur toch slechts bevorderen.

arbeidstijd, gebrek aan krachten, is daarvan de oorzaak. Toch weten we, dat wij lezers en sympathiserenden hebben, die ons daarbij zouden kunnen helpen. Mensen, die uit de aard van hun functie en interesse, schrijven kunnen en ons blad meer zouden kunnen doen beantwoorden aan zijn taak van proletarisch-opvoedende aard in de ruimste zin van het woord. Ook op deze vrienden doen wij een klemmend beroep, iets van hun tijd en mogelijkheden ter beschikking te stellen. De laatste tijd is verder allerlei correspondentie, binnenlandse zowel als de zo hoog nodige buitenlandse, in het gedrang gekomen. Hulp, ook op dit terrein, is dringend nodig. Ook een tekenaar zou welkom zijn, vooral wanneer hij of zij in staat zou zijn werk te leveren, dat aansluit op onze artikelen en dat dus de beschouwingen en nieuwe begrippen voor de arbeidersklasse in beeld zou brengen.

Alleen op die wijze kunnen we van Spartacus met elkaar maken een werkgemeenschap ten dienste van de komende nieuwe arbeidersbeweging. Onze financiën met elkaar steeds verbeterende, komen we dus nu tot de taak tezamen het geheel sterker te maken. Wie meldt zich daarvoor aan?

10e verantwoording (Mei 1948)

Ontvangen door de Amsterdamse agent:

- a. vaste bijdragen:
J. de G. te A. f 2.—; J. de G. te A. f 2.50;
W. v. d. W. te A. f 1.—; J. L. te A. f 0.50;
S. H. te A. f 0.50; N. A. te A. f 2.50; A. R. te A. f 2.10; H. G. L. te A. f 10.—; J. S. O. te H. f 22.50; B. N. te A. f 2.50.
Totaal f 46.10.
- b. losse bijdragen:
J. C. te B. f 10.—; T. te Z. f 1.—; Lezers Amsterdam-W. f 2.—; „Meevallertje“ f 2.50.
Totaal f 15.50.

Door de Uitgeverij „De Vlam“ ontvangen:
J. P. C. te B. f 10.—; D. K. te A. f 1.—;
L. v. A. te A. f 1.—; E. B. te B. f 2.50; F. de R. te R. f 3.10, kleinere bijdragen tezamen f 0.95. Totaal f 18.55.

- Ontvangen door de Haagse agent:
- a. nagekomen April-bijdragen f 10.78.
- b. losse bijdragen: f 9.12; P. M. te d. H. f 2.—; J. M. de R. te d. H. f 1.75;
- c. Vaste bijdragen: J. A. f 0.52; J. Z. f 0.52; B. D. f 0.26; J. Tr. f 1.12; J. D. f 1.—.
Totaal f 27.07.

Ontvangen door Werkgroep Den Haag:
v. P. te d. H. f 2.—; Mw. v. B. te d. H. f 1.—;
Overh. Pers. te d. H. f 10.60; No. 32 f 1.—;
No. 67 f 1.—; No. 85 f 5.—; No. 120 f 3.—;
No. 321 f 2.50; No. 345 f 10.—; No. 351 f 2.—; No. 353 f 5.—; No. 361 f 2.50; No. 387 f 2.50; No. 392 f 4.—; No. 512 f 5.—; No. 628 f 5.—; No. 756 f 12.—; No. 754 f 4.—; No. 761 f 2.—; No. 769 f 3.—; No. 800 f 2.50; No. 820 f 10.—; No. 823 f 1.—; No. 824 f 1.—; No. 825 f 1.—; No. 779 f 1.—.
Totaal f 99.60.
Totaal generaal f 206.82.

Nog eens een woord aan de abonnees

Ons verzoek, het abonnementsgeld voor het derde kwartaal over te maken, is door velen beantwoord. Dat gaat uitstekend, vrienden. Maar nog is er een groot aantal dat achter bleef. En dus nogmaals **WIE HET ABONNEMENTSGELD VOOR HET DERDE KWARTAAL NOG NIET OVERMAAKTE, DOE DAT ALSNOG. Wij hopen dat ook zij daarbij het fonds „SPARTACUS OP DE VESUVIUS“ niet zullen vergeten. Stort dus iets extra's. Bij voorbaat dank.**

moesten eerst in het nauw zitten. Maar toen de Joodse staat, Israël werd opgericht, de Joodse collectivistische landbouw-gemeenschappen onder de wetten van deze staat kwamen en de regeerders van de nieuwe staat een beroep deden op Amerika, toen was de tijd gekomen de dollar-invloed stevig te vestigen en Rusland zo mogelijk geen schijn van kans te laten. Bovendien, de mogelijkheid van economische en... militaire sancties kunnen het mogelijk maken zich nu steviger en dichter aan te dringen op de grote tegenstander Rusland.

Klein- en Midden-Azië de ledige ruimte, waarover wij hierboven spraken, wordt dus met indrukken bedreigt. Dat is één van de wezenlijke punten van het besluit van de Veiligheidsraad, Rusland weet dit, het kan niet meer terug. Ook van zijn kant komt de vraag aan de orde, hoe verkrijgen wij een zo groot mogelijk deel van de buit. Reeds nu maakte zijn vertegenwoordiger Gromyko bezwaar tegen het handhaven van de missie Bernadotte, aangezien Rusland hierin niet vertegenwoordigd is.

Wat in de naaste toekomst gebeuren gaat, is nog moeilijk te voorspellen. Mochten straks inderdaad militaire sancties tegen de Arabische staten nodig blijken, dan komt de vraag aan de orde, welke landen daarvoor zullen worden aangewezen, en op welke punten die sancties zullen worden aangewend. Opmerkelijk is, dat direct na de aanneming van het besluit de secretaris van de Verenigde Naties aan de landen, die in de wapenstilstandscmissie vertegenwoordigd zijn (Amerika, Frankrijk en België), heeft verzocht militaire waarnemers te leveren. Ook daarvan poogt men dus Rusland uit te sluiten.

Dienen de militaire sancties te worden toegepast, dan ligt het voor de hand, dat de westerse landen dat varkentje in Palestina graag alleen zullen wassen, dat wil zeggen de Russische militaire macht er buiten zullen willen houden, om aldus het vacuum te vullen met hun invloed. Daar tegen zal Rusland bezwaar maken. Met succes? Men begrijpt dat hier de eensgezindheid, die nu zo hoopvol lijkt, plotseling zal eindigen.

Het is lang niet onmogelijk, dat Rusland dan ook vanuit het Noorden operaties wenst te beginnen... naar de olie en naar de Indische Oceaan. Daarop zullen de anderen helemaal geen prijs stellen. Maar dan kan er ook van allerlei onberekenbaars uit voortvloeien.

Alles, ter wille van de lieve Vrede.

VACANTIEWEEK SPARTACUS

De vacantieweek nadert. De volgende week verschijnen de laatste mededelingen. Geeft U direct op, wanneer ge nog mee wilt.

VAN DE MAASKANT

Op deze plaats hebben wij al meerdere malen de ontevredenheid belicht, welke heerst onder de Rotterdamse bouwvakarbeiders. De laatste maal, dat wij deze beschreven, gaven wij o.a. een verslag van een vergadering van de kernen van Havenherstel. Bij deze vergadering is het niet gebleven. De verschillende kernen van de diverse bouwwerken hebben elkander gezocht en gevonden en het resultaat is geworden: eenheid van optreden, eenheid van actie.

Vrijdag 9 Juli j.l. lag het werk op verschillende belangrijke bouwwerken gedurende een vol uur geheel plat, naar aanleiding van een manifest uitgegeven door de gezamenlijke kernen der bouwvakarbeiders, waarvan wij de inhoud hieronder weergeven.

PROCLAMATIE

AAN ALLE BOUWVAKARBEIDERS!

Kameraden,

In onze protestmotie aan de werkgeversorganisatie en ons verzoekschrift tot bemiddeling aan de minister van sociale zaken en het college van rijksbestedelaars, stelden wij scherpere vormen van actie in uitzicht, wanneer niet uiterlijk op 1 Juli 1948 een gunstig antwoord inzake de uitbetaling van een 2 pct. vacantieloos aan alle bouwvakarbeiders ontvangen zou zijn.

DIT ANTWOORD IS NIET ONTVANGEN!

In de vergadering van 5 Juli j.l., die door de afgevaardigden van de bouwwerken werd bezocht, werd daarom de volgende motie aangenomen: „De afgevaardigden van alle bouwwerken op 5 Juli 1948 in vergadering bijeen in Café Cleijburg, Stieltjesstraat 2, constaterende, dat noch van de zijde der werk-

geversorganisaties, noch van de minister van sociale zaken en het college van rijksbestedelaars een bevredigend antwoord inzake de 2 pct. vacantieloos voor de bouwvakarbeiders is ontvangen;

stelt vast, dat onder deze omstandigheden overgegaan moet worden tot scherpere vormen van actie;

stellen verder vast, dat de voorstellen, gedaan door de werkgevers- en werknemersorganisaties om voor het jaar 1948-1949 de 2 pct. in de vacantieloon te verdisconteren, steeds verder van hun beslissing verwijderd zijn; waardoor van de zijde der werknemersorganisaties de gedachte wordt geuit, zich achter iedere actie voor 2 pct. te plaatsen; besluit om op Vrijdag 9 Juli 1948 van des namiddags 1 tot 2 uur voor alle bouwwerken te Rotterdam en omstreken een proteststaking van één uur te proclameren;

besluit voorts, om indien nodig een grote openbare vergadering voor alle bouwvakarbeiders te beleggen, waarin de inzet van een eventuele algehele langzaam-aan-actie besproken zal worden.

Kameraden, dit is het antwoord, dat gegeven moet worden aan de organisatie van de werkgevers! Laat het een klinkend protest zijn! Staakt op Vrijdag 9 Juli allen van één tot twee uur! Op alle werken van één tot twee uur de hamer stom. Het hele raderwerk staat stil, als uw machtige hand dit wil.

DE GEZAMENLIJKE KERNEN VAN BOUWVAKARBEIDERS!

Zoals gezegd, heben vele arbeiders van de voornaamste bouwwerken aan deze oproep gehoor gegeven. Heel Havenherstel lag gedurende een uur plat, eveneens was dit het geval bij de bouw aan de wolkenkrabber aan de Pleinweg, terwijl zelfs het voltallige personeel werkzaam bij de B.P.M. kans zag een machtige demonstratie op touw te zetten. Ook aan verschillende kleinere bouwwerken werd aan deze roepstem van anderen op, gehoor gegeven.

FRAGMENT UIT „EENEN DOOLHOF”

van D. de Jong Jr.

De motor slaat aan. Frans presenteert een sigaar. „Fijne bullen,” prijst Jan weer, genietend. Frans klopt hem lachend op de schouders.

Behagelijk leunt De Haan tegen de kussens. Dat doet z'n moede rug goed. Tersluiks kijkt hij naar Frans. Die is ook erg verouderd. Wat gaat de tijd toch gauw. Frans heeft een dikke buik gekregen. Hij zit goed in de kleen. Een hele meneer! Aan z'n vingers schitteren ringen en als hij lacht blinkt zijn met goud geplombeerd gebit. Aan z'n glacé-handschoenen zou men niet zeggen, dat daar een gewezen machine-bankwerker aan het stuur zit. Zo zelfbewust en parmantig. De dikke sigaar in de half geopende mond, de hoed achterover op z'n hoofd. Vijf en twintig jaar geleden is het nu al, sinds Jan iedere morgen met Frans naar de werkplaats ging. Nog ziet hij den mageren bleken jongen in z'n sjofel werkpakje naast zich lopen. Z'n keggie onder de arm. In z'n broekzak puilt het drinkkannetje. 's Morgens stond Frans achter de draaibank. 's Avonds ging hij moe naar huis. Zondags waren ze bij elkaar, gingen samen ergens een potje bier drinken en een partijtje biljarten. Frans

Want, deze arbeiders zijn vastbesloten deze actie stevig in eigen knuisten te houden. Natuurlijk zijn ze bereid zo nodig steun voor hun actie te aanvaarden, doch ze zeggen daarbij heel duidelijk: Handen af van onze strijd! Dit erover de redactie van „De Waarheid”, die traditie getrouw in een artikel over deze staking trachtte daarmee de E.V.C. te bevoorjelen, door wel te vertellen dat de E.V.C. geheel achter dit conflict stond doch „vergat” te melden, dat dit eveneens met de O.V.B. het geval was. Hoewel een groot deel van deze arbeiders aangesloten zijn bij de E.V.C. heeft men zich in een protestschrijven tot de redactie van „De Waarheid” gewend en in dit schrijven o.a. gezegd: „Wij als strijdende arbeiders vinden het goed, dat de aandacht op onze strijd wordt gevestigd. Wie dit doet kan ons betrekkelijk weinig schelen. Maar we vinden het niet goed, dat deze zelfstandige strijd misbruikt wordt voor propaganda voor welke organisatie dan ook. Dat zij tevens van mening zijn, dat er al genoeg verdeeldheid is onder de arbeiders en dat zij er voor zullen strijden de eenheid van optreden in de bedrijven te bevorderen, doch dat deze arbeiders in de bedrijven zelf, zullen moeten bepalen wanneer en hoe ze moeten optreden.”

Ons dunkt, dit is duidelijk genoeg hoewel we deze arbeiders wel de illusie zullen moeten ontnemen, dat dit protest, zoals zij vroegen, in „De Waarheid” opgenomen zal worden. Zover zal „De Waarheid” met de waarheid wel niet durven en willen gaan.

Natuurlijk zal deze actie zich niet tot deze proteststaking mogen en kunnen beperken. Doch ze zeggen het zelf reeds, dit

is slechts de inzet om de reactie te tonen, dat het bij hen werkelijk menens is. Ze zijn ook bereid verder te gaan en stellen de langzaam-aan actie in uitzicht. In de loop van de week vinden nog verschillende voorbereidende vergaderingen plaats en wij spreken de hoop uit, dat ook de verdere actie door hetzelfde vastberaden optreden gekenmerkt zal zijn. Dat zij hun eenheid zullen weten te bewaren en de inmenging van al degenen, die deze actie voor eigen standje zouden willen benutten, zullen weten te verhinderen. En dit niet alleen, doch dat zij er tevens in zullen slaan deze actie ook tot andere plaatsen in ons land uit te breiden. Want dit is niet alleen een Rotterdamse kwestie, dit is een zaak, die alle arbeiders raakt en er zal uitsluitend een kans van welslagen bestaan, wanneer deze actie niet tot Rotterdam beperkt blijft.

ZOMERDAG

omgeving Amsterdam — Haarlem

Zondag 25 Juli a.s. wordt de Derde Zomerdag gehouden.

We gaan naar de omgeving Santpoort. Treinreizigers uit Amsterdam verzamelen precies tien uur (vooral niet later) op het Stationsplein C. S. Fietsers, om negen uur bij het standbeeld van Domela Nieuwenhuis. Alle deelnemers komen om tien minuten over half elf bijeen vóór het station Santpoort.

Voor koffie enz. wordt gezorgd. Wie een muziek-instrument heeft bringe dat mee. Voor het programma zorgen we allen.

Jan schudt heen en weer en voelt zich zwak en klein.

„Weet je nog onze eerste vergaderingen in mijn voorkamer op Oostenburg..... De kinderen sliepen vlak achter ons in de alcohol. Als ze wakker werden van het harde praten ging jij ze aan het lachen maken, Frans.”

„Tja..... de oude tijd..... We tellen nu 20.000 leden.”

„Een goeie oude tijd..... Er was kameraadschap..... Er was strijd.....”

„We zaten te sappelen met de centen.”

„Hoeveel hebben we nu, Frans?”

„Een één met vijf nullities, Jan.”

Jan zucht. „Wat een boel!”

„Nee, nu krijgen ze ons zo gauw niet klein,” glimlacht Frans.

„Moet je er hier uit?”

„Ja,” antwoordt Jan.

„Jezus, woon je nog altijd in die rot buurt.”

„Ja,” zegt Jan.

„Adieu, Frans.”

„Adieu, Jan.”

Grauwe huizen kijken De Haan na. Hij loopt de smerige trap op. Ergens blaft een hond.

„Een één met vijf nullen,” prevelt Jan, Melancholiek moet hij opeens denken aan zijn voorkamer op Oostenburg.

Vijf en twintig jaar.....

Arbeiders wonen....?

„De arbeidende bevolking woont niet meer in de grauwe wijken der grote steden, maar in tuindorpen en moderne huizenblokken.”

Zo schrijft Arie Pleysier in J. M. De stem van Nederland (verkiezingsnummer).

Voor zover we weten, is Arie Pleysier geen Amsterdammer. Daaraan zal het liggen, dat hij niet zo goed op de hoogte is met de toestanden in die stad. Maar als wij Arie eens door de Hoofdstad des lands zouden mogen rondleiden, dan konden wij hem nog wel eens iets anders laten zien, dan „tuindorpen en moderne huizenblokken.”

Dan zouden wij hem meenemen naar Oostenburg, Kattenburg en Wittenburg, de z.g.n. eilanden. Wij zouden hem voeren door de sloppen en stegen van de binnenstad, waar al veel onbewoonbaar verklaarde huizen zijn, maar nog meer, die hetzelfde lot hadden moeten ondergaan, doch bewoond blijven, omdat er in de eerste jaren geen kans is ze te vervangen door nieuwe.

Wij zouden hem de Jordaan tonen, met z'n nauwe straten en grachtjes. Heel schilderachtig om vreemdelingen op te wijzen. Maar laat hen niet hun neus steken in de donkere vuinze portalen, of de steile uitgesleten trappen opruilen, om een kijkje te nemen in de troosteloze hokken, die Arie „moderne huizenblokken” belijft te noemen.

Dan zijn er nog talloze straten, wier huizen dagtekenen uit het eind van de vorige eeuw. Het oude Zuid en West. Mensenpakhuizen zijn het, die aan geen enkele eis van schoonheid en hygiëne voldoen. Tevergeefs zoekt men daar naar één vaste wastafel per gezin. En als er werkelijk een aangetroffen zou worden, dan is die door de bewoner op eigen kosten daar aangebracht.

Ook in de zo hoog geroemde „tuindorpen” zijn de huizen op een koopje gebouwd. Het overgrote deel heeft slechts één kamer van behoorlijke afmeting. Overigens vindt men er nog twee of drie vertrekjes, te klein, om als slaapkamer voor meer dan een persoon te dienen. Waar ze bewoond worden door een gezin met drie of meer kinderen, moet met de ruimte gewoerd worden. En de enige plaats, waar het gezin zich wassen kan is het keukengootsteentje van 30 bij 50 cm. De enigszins beter ingerichte woningen zijn voor een arbeidersinkomen niet bereikbaar.

En zoals de toestand in Amsterdam is, zo is het in de andere grote en kleine plaatsen ook. Op het platte land laat de behuizing eveneens nog veel te wensen over, terwijl de verwoestingen op woninggebied tijdens de oorlog, het vraagstuk nog nijpender gemaakt hebben.

Afdoende oplossing van het woningprobleem zal pas gevonden kunnen worden, indien de belanghebbenden (de arbeiders) ook deze zaak zelf ter hand nemen.

De verkiezingen zijn achter de rug en wat wij wel verwacht hadden: zij hebben maar weinig verandering in de samenstelling van het parlement gebracht.

De politiek van voorzichtige list en uitbreiding der machtsmiddelen zal worden voortgezet, als zijnde in deze situatie de beste voor het Nederlandse kapitaal: Regeringen van een uitgesproken conservatief karakter (de reactie), zouden bij de massa op tegenstand stuiten en onrust te weeg kunnen brengen, hetgeen bij de gevoeligheid van het kapitaal in deze ontwikkelingsperiode moet worden vermeden. Uittalingen als: „geen conservatieve regering zou de versoberingsmaatregelen door kunnen voeren, die wij thans op het oog hebben”, van de Engelse minister Bevin, zijn hier ook gedaan, zij het niet zo omwonden, en zij geven duidelijk de taak aan, die de „progressieve partijen” voor het kapitaal hebben te vervullen.

Hier te lande is de partij van de Arbeid geheel de gevangene van de veel gesmaade „reactie”. Door haar pro-Amerikaanse politiek is iedere samenwerking met de Stalinisten onmogelijk geworden. Door haar socialisatie-propaganda, waarmee de Partij van de Arbeid haar aanhang moet behouden, heeft zij de Partij Voor Vrijheid en Democratie afgestoten, zodat deze slechts voor samenwerking in aanmerking komt, wanneer zij het laatste restje van haar socialisatiestreven prijs geeft, wat haar een aderlatting aan volgelingen zou kosten. Het socialisatiestreven en het streven naar „vrijheid” — wij weten wat daaronder moet worden verstaan — toch, vormen de tegenstellingen tussen de Partij van de Arbeid en V.V.D.

Een samengaan met de Anti-revolutionairen en de C.H.U. blijft natuurlijk buiten beschouwing.

Voor de Katholieke Volkspartij, met haar steyige aanhang, staan echter alle wegen open. Niets belet haar zich met een of alle partijen te verbinden, behalve de Stalinistische dan. Haar propaganda in de verkiezingen was politiek neutraal, en baseerde zich op de Katholieke ideologie en haar aanhang. Deze ideologie wordt gevormd door de geboden en verboden der kerk, die onfeilbaar is. Haar volgelingen mogen geen rekenschap vragen, twijfel is niet geoorloofd, slechts gehoorzaamheid. Hierdoor is het te verklaren, dat, waar onder de verschillende dictators de zelfstandigheid der kerken werd bedreigd, het Katholictisme de meeste weerstand bood en met omzichtigheid werd behandeld. Zij weet haar volgelingen vast aan zich gebonden door het machtige wapen der kerk. Gevoelige verliezen heeft de partij nooit geleden, grote schommelingen kwamen dan ook bij de verkiezingen niet voor. Integendeel, een weliswaar langzame, maar gestage vooruitgang kenmerkt de Katholieke partijen.

Dit machtige wapen om de geest te beïnvloeden ontbreekt de Partij van de Arbeid.

Er was een tijd, dat de S.D.A.P. iets kon opewerpen dat deze verstarring van de geest door de kerk kon doorbreken. Het was het lijdens en het verzet der massa's, waarvan zij zich in haar vroege jaren tot spreekbuis maakte. Het was de tijd, dat zij grote dichters, schrijvers en andere kunstenaars tot zich trok, die een frisse wind deden waaien en de altaren omver dreigden te werpen. Dat is lang geleden. Haar stormloop tegen de verstarring der ideologie door de kerk is geëindigd in ontzag, dat zij heeft medegedeeld aan zo goed als alle niet-kerkelijke partijen, tot aan de Vlam-groep toe. Waren het eens de bewegingen der massa's, die het verzet tegen het dogma der Kerken inluidden, het zullen weer de bewegingen zijn, die de mens van het dogmatisch denken, het aannemen van eeuwige waarheden, het volgen voor altaren, goden en leiders zullen bevrijden, en slechts die partij, die zich volkomen in dienst van deze bewegingen weet te stellen zal meewerken aan de bevrijding der mensheid.

De S.D.A.P. is in de Partij van de Arbeid, en reeds daarvoor, in haar tegendeel verkeerd. Insteed van de spreekbuis te zijn van en voor het verzet, is zij de domper, die de arbeiders toet houdt met de paar onnozele huizen, die in een tijd, dat het kapitaal floreerde, zijn neergezet en met wat armenzorg. Een ellende, onzekerheid en oorlogsdreiging, als nog nooit werd beleefd, kan de Partij van de Arbeid niet tot uitgangspunt voor de beïnvloeding der geest aanwenden. Zij zit in de regering gebonden aan het kapitalisme.

Wat kon en zal een Partij van de Arbeid in zo'n positie kunnen doen? Zij kan niet anders dan de

politiek der K.V.P. bevestigen. Ze moet het „bereikte” schromelijk overdrijven en voor de reactionaire praktijken, voorstellen en maatregelen der Katholieken buigen. Breed moet uitgesponnen worden, de negen gulden — niet ouderdomspensioen — maar zorg voor ouden van dagen.

In vergelijking met het ouderdomspensioen van voor de oorlog zijn echter deze negen gulden een achteruitgang. Ten eerste was het pensioen van drie gulden niet van overige inkomsten afhankelijk, het was pensioen. Ten tweede kon men met drie gulden voor de oorlog meer doen, dan thans met negen. Heel listig wordt ons telkens voorgepraat dat de prijzen met tachtig procent zijn gestegen en de lonen maar met zeventig. Deze paar procenten zouden dan de spanning tussen lonen en prijzen weergeven en de achteruitgang in „welstand” aanduiden, waarbij men het dan schijnbaar voor de arbeiders opneemt. Dit is echter om de aandacht van de werkelijke stijging af te leiden. Brood zal ongeveer tachtig procent gestegen zijn, melk en boter, d.w.z. margarine, al meer, eieren minstens honderd procent. Voor de meeste voor het leven noodzakelijke artikelen is de stijging echter van driehonderd tot vijfhonderd procent en zelfs meer.

Ondergoed, sokken, schoenen, costuums, schuiers en borstels, vuilnisblikken, veters, naagaren, veterband, schoencreme, emmers, sponzen, zeemleer, zijn eenvoudig niet te bekostigen. Niet eens gesproken over meubilair of reparatie daaraan en niet te vergeten groente en fruit. Iedere huisvrouw zou met deze opsomming nog lang door kunnen gaan.

Gedurende de periode van werkloosheid voor de oorlog, werd de werklozen-steun uitgestrekt tot hen, die ouderdomspensioen genoten, zodat het inkomen niet altijd alleen drie gulden was. Dit echter daargelaten, kon men zoals gezegd toen met drie gulden meer doen dan thans met negen. En voor dit „offer” eist de katholieke partij tegemoetkoming aan haar ideologie: Bemoedijking der echtscheiding, voorschriften betreffende het baden en zwemmen enz.

Wie meester is over de ideologie is meester over meer. Niet voor niets houdt de K.V.P. daar hardnekkig aan vast.

De omsingelingspolitiek in Indonesië met bijbehorende gruwelen en enorme uitgaven heeft de P.v.d.A. goed moeten keuren. Dit zal zo doorgaan tot het bittere einde, iedere andere weg is, de P.v.d.A. afgesneden, d.w.z. als er geen brede bewegingen komen. Mochten deze er komen, dan kan de P.v.d.A. weer dezelfde rol spelen, die zij al zo vaak gespeeld heeft en waarin zij ervaring heeft verkregen, namelijk als opvanger dezer bewegingen. Daarom is het voor de „reactie” nooit kwaad om een dergelijke partij in petto te hebben.

De rol, die de socialistische partijen nu vervullen, kan vergeleken worden met die van na de eerste wereldoorlog.

Ook toen moesten zij als buffer dienen om de bewegingen der massa's op te vangen. Daarna gingen zij langzaam achteruit, om tenslotte geheel en al opgedoekt te worden. Met name in Duitsland was dat het geval.

Op wie hebt U gestemd, kiezer? Op de P.v.d.A.? Maar dan hebt U feitelijk op de K.V.P. gestemd. Op de K.V.P.? Maar dan hebt U op de „reactie” gestemd. De K.V.P. stoelt met alle Christelijke partijen op dezelfde wortel des geloofs en zij zal geen politiek kunnen voeren, die deze wortel aantast. Onderschat niet de ideologie, die deze partijen de massa's inhameren, die in elk woord en elke daad tot uitdrukking komt. En wie, wie durft het hoofd bieden aan deze ideologie? Ze is na deze orlog versterkt uit de strijd gekomen, tezamen met haar broer het nationalisme. Iedere ideologie moet een werkelijkheid dienen en deze dient dan ook de kapitalistische werkelijkheid. Wie komt er met principiële critiek op deze ideologie, Het Vrije Volk. De Waarheid, Het Parool, De Vlam? Het is niet anders dan pogingen in het gevel te komen bij het Christendom en het nationalisme. De S.D.A.P. die in de jaren voor de eerste wereldoorlog haar principiële critiek op het christendom verlaagde tot een samengaan met liberalen en Vrijzinnig Democraten, is nu tot de beste verdediger geworden van deze ideologie: Men spreekt wel eens van een doorbraak. Die is er inderdaad, maar niet zoals vroeger werd verwacht. Het is de Christelijke ideologie en het nationalisme die doorgebroken zijn en de politieke partijen hebben verzwoegen.

Op wie hebt U gestemd, kiezer? Wel, het is onbelangrijk. Dat U echter gestemd hebt is lang niet van alle belang onthloot. U hebt daarmee te kennen gegeven, dat U nog geloofd dat parlementaire partijen U bevrijden kunnen van onderdrukking.

Een gevaarlijke illusie, want zij is in tegenstelling met het vertrouwen in eigen kracht. U geeft daarmee te kennen, dat U nog geloofd in het op die manier verdedigen van grondwettelijke rechten, die nog enige vrijheid waarborgen. Dat U dit aanziet voor strijd, terwijl een veel zwaardere taak U wacht, dat U ondanks Uw critiek toch gelooft in het verbeteren van Uw positie met parlementaire middelen, terwijl daar macht voor nodig is, tastbare macht, die het op kan nemen tegen de macht van het kapitaal, het leger en de politie. Wij, de „onpractische” Spartacisten met onze verwanten kameraden, zijn de enigen, die dit uit kunnen spreken, duidelijk en onomwonden.

Want wij zitten niet vast aan stemmen aantallen, die wij wenssen te behouden, steunen niet op vakverenigingen, die bij de staat zijn ingelijfd, hebben geen illusies omtrent parlementaire middelen, zijn niet verbonden met een der in de toekomst oorlogvoerende machten.

Wie gelooft in parlementaire middelen, gelooft in de goede gezondheid van het kapitaal en niet aan zijn wreedheid en onmenselijkheid, gelooft aan zijn vatbaarheid voor rede en niet aan zijn onverbiddele noodzaak tot accumulatie en winst, waarvoor geen bloedbad te afschuwelijk is.

Indien er iets is, dat doorbroken moet worden, is het dit geloof, is het de parlementaire ideologie, om plaats te maken voor vertrouwen in eigen kracht, dat zich uitspreekt in het organiseren van propagandakernen in de bedrijven, die propaganda voeren voor strijd vanuit de bedrijven onder eigen leiding met eigen organisatie, om daar macht te veroveren, reële macht. Wij leven niet in het land van belofte, maar op een vulkaan, die ons ieder ogenblik kan vernietigen.

Wat baten hier parlementaire middelen? De macht van het kapitaal doet zich nu nog voor met het masker van het parlement. Als aanstonds het oegenschijnlijk geharewar van kwajongens in en om Berlijn en andere plaatsen in de wereld overgaat in het vreselijke dat ieder voelt, maar niemand openlijk uitspreekt, waar zijn dan, arbeiders, Uw organisaties, waar is Uw macht? In het parlement? Ten eerste is dit geen macht. Ten tweede wordt dit opzij gezet om plaats te maken voor de dictatuur van „het militair”. Nog eens, waar is dan Uw macht? Uw organisatie. Uw eigen organisatie, die U tegenover deze macht kunt stellen? Laat de tijd niet voorbijgaan met gepraat over en geloof in het parlementarisme, maar begint met de opbouw, de opbouw VAN UW EIGEN MACHT.

De bijeenkomst te Enschede

De op 18 Juli te Enschede gehouden cursusvergadering werd niet bepaald door mooi weer begünstigd. De hele morgen regende het pijpenstelen. Ondanks waren een aantal belangstellenden opgekomen, en om half elf kon de bijeenkomst doorgang hebben. De beide aangekondigde inleidingen werden onder grote aandacht aangehoord. Een prettige discussie volgde daarna, waarbij de vraagstukken waarvoor de arbeidersklasse thans staat van alle kanten werden bekeken. Doordat iets te laat werd begonnen, gevolg van het slechte weer, was helaas de discussie-tijd evenwel beperkt. Algemeen was men van gedachte, dat na de zomermaanden dit werk moet worden voortgezet en in die geest werd dan ook besloten. Plannen werden nog gemaakt, met enkele kameraden uit die plaatsen, om ook in Zwolle en Hengelo cursusvergaderingen te beleggen. Het komt er nu op aan, de voorbereiding daarvan ter hand te nemen. We doen daarbij een beroep op alle vrienden uit Enschede, Zwolle en Hengelo. Waar ook plannen in voorbereiding zijn voor een vergadering in Zutphen, mogen we zeggen, dat 't werk in het Oosten van het land de komende maanden met nieuw élan zal worden aangevat. Waar blijven de andere plaatsen?

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uittg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Stakingen en Statistiek

en haar plaats innemen in de strijdende klasse.

Economische en politieke acties.

Terwijl in de maand Juli van dit jaar in verschillende delen van Europa weer grote stakingen uitbraken, wij wijzen in het bijzonder op Frankrijk en Italië, publiceert het Centraal Bureau voor de Statistiek in Nederland (C. B. v. d. S.) gegevens over arbeidsgeschieden in Nederland. Een en ander geeft ons aanleiding tot een beschouwing, waarbij wij verschillende vraagstukken, voorlopig kort willen aanstippen. Wij doen dat in de wetenschap, dat er veel meer over zou te schrijven zijn. Ja, we gaan er toe over, om ons allen duidelijk voor de geest te stellen, dat wij nog veel studie moeten maken, omtrent de ontwikkeling: kapitalisme en massabewegingen.

Beginnen wij met ons kleine landje. De bezittende klasse is omtrent de algemene gang van zaken der arbeidsconflicten niet ontevreden. Het C. B. v. d. S. publiceert daarover de navolgende gegevens.

Jaar:	Aantal arbeidsgeschieden	Aantal verloren arb. dagen
1919	649	1.056.800
1920	481	2.354.900
1945	118	161.200
		(Mei-Dec.)
1946	270	681.600
1947	272	203.400

Zoals de lezer ziet, wordt hiermede een vergelijking getrokken tussen de jaren na de eerste en na de tweede wereldoorlog. En inderdaad behoeft de Nederlandse bezittende klasse niet ontevreden te zijn; Wij zullen ons nog allen herinneren, hoe de pers na het einde van de bezetting bij elk conflict gereed stond, de regering bij te staan, om aan te tonen, dat staken in deze periode van opbouw misdadig was, onvaderlandslievend. Wanneer wij nu eens nagaan, welke betekenis de matige stakingen voor het Nederlandse bedrijfsleven hebben betekend, dan verschijnt deze lumbung, die n.b. gepaard ging met militair vertoon, ja, met gedwongen tewerkstelling van dienstplichtigen aan onderkruiperswerk door een regering die onder socialistische signatuur stond, in het juiste licht. Het C. B. v. d. S. schat het aantal beschikbare arbeidsdagen in 1947, op ruim

zes honderd miljoen. Het aantal door stakingen verloren arbeidsdagen 203.400, is in procenten uitgedrukt 0.03. Dat is 3 op de 10.000. Daarbij moet men dan in aanmerking nemen, dat de levensstandaard van de Nederlandse arbeider in vergelijking met de vóór-oorlogse toestand aanmerkelijk lager ligt.

Straks komen wij daarop terug, wanneer wij de Europese toestand als geheel aan een beschouwing onderwerpen.

Nu stellen wij twee dingen vast. Ten eerste, dat de regeringen, die sedert 1945 aan het bewind zijn geweest, een buitengewone arbeidervrijdijde politiek hebben gevolgd, al gebeurde dat dan ook onder het motief van opbouw en sociale politiek. In de tweede plaats dient te worden vastgesteld, dat de Nederlandse arbeidersklasse zich in de jaren heeft laten leggen. De grote maatschappijen komen, de één na de ander, met dikke dividend-uitkeringen voor de dag. De arbeidersklasse heeft de klasselijns losgelaten, heeft geloof gehecht aan het praatje van de eensgezinde wederopbouw en heeft daardoor een scherpe uitbuiting ondergaan. Zij krijgt daarvoor in de grote pers van verschillende zijde, om met Het Parool te spreken, het iepenloof met de rupsen. Zij heeft immers „een grote mate van verantwoordelijkheid en zelfbeheersing” getoond. En inderdaad heeft onze klasse berust in een politiek, die door het Centraal Planbureau eigenlijk werd aangeduid met: „geef ze zo weinig dat een maximum van meerwaarde wordt bereikt, zonder dat er verzet komt.

De Nederlandse arbeidersklasse heeft geloofd in de goede bedoelingen van regering en bezittende klasse. Ze heeft gehoopt op een snel herstel en zich bereid verklaard, de offers van een minimum bestaan voorlopig te aanvaarden. Ze is daartoe bereid gemaakt door die parlementair-politieke partijen en die economische organisaties, die ze zag als haar eigen, maar die slechts pogden onder staatsleiding het kapitalistisch economisch leven te herstellen.

De positie van de Nederlandse arbeiders is echter dezelfde als die van de Europese arbeidersklasse als geheel. In de komende tijd zal zij dit gaan beseffen,

In de aanhef van ons artikel spraken wij reeds van de grote stakingen, die vooral in Frankrijk en Italië in de maand Juli voorkwamen. Ook deze vragen dus onze aandacht.

De arbeidersbeweging uit de eerste tijd van het kapitalisme theoretiseerde nog sterk over de vormen van massabeweging der klasse. Bij alle onderscheidingen die werden gemaakt, was ook die van economische en politieke stakingen. De eerste doelde liepen dan in de regel over arbeidsvoorwaarden, loonpeil, enz. De laatsten betroffen vaak politieke rechten, zoals kiesrecht, enz. Het heeft nu veel minder zin deze onderscheiding te maken. Zij die in het verleden de positie van de arbeidersklasse het duidelijkst zagen, betoogden toen al, dat de economische en politieke acties beiden afhankelijk waren van de klassebewustheid van de arbeiders en veelal oversloegen van de ene vorm in de andere. Maar zoals gezegd, thans is er nog veel minder reden, om grote waarde aan die onderscheiding toe te kennen, al willen we daarmede niet zeggen, dat in andere betekenissen, die onderscheiding niet zal werken. De politieke acties uit het verleden immers hielden verband met de politieke voltooiing van de burgerlijke democratie. De arbeiders voerden de strijd voor hun economisch belang tegen de particuliere werkgever, en om hun politieke burgerrechten binnen de kapitalistische staatsorde. De burgerlijke democratie is echter op haar retour, zij klopt niet meer met de verhoudingen in een meer en meer georganiseerd kapitalistisch systeem, dat de staten afhankelijk maakt van enkele wereldmachten. De lijn van de staatspolitiek komt mede daardoor ook vaster te liggen, en is althans meer gebonden aan buitenlandse politieke sfeer waarin het land is, of dreigt te worden opgenomen. De afbraak van het nationale politieke democratische leven vindt daarin zijn oorzaak.

Wanneer de arbeidersklasse weer eigen grote politieke stakingen — klasseacties — zal voeren, dan zullen die om ganz andere problemen gaan. Zij zullen dan uit de economische acties groeien, doordat de arbeiders tot besef komen, dat die econo-

Vervolg op pag. 4